

MEMORANDUM DE FINANȚARE

Comisia Europeană, denumită în continuare „COMISIA”, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare „**COMUNITATEA**”

pe de-o parte, și

Guvernul **României**, denumit în continuare „**BENEFICIARUL**”,

pe de altă parte,

AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Măsura la care se face referire în articolul 1 de mai jos va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale COMUNITĂȚII, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care măsura la care se face referire în articolul 1 de mai jos va fi implementată, este stabilit de Condițiile Generale anexate la Acordul Cadru din 12 martie 1991 încheiat între COMISIE și BENEFICIAR și completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Dispozițiile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1 – NATURA ȘI OBIECTUL

Ca parte a programului său de asistență, COMUNITATEA va contribui, prin fonduri nerambursabile, la finanțarea următoarei MĂSURI:

Numărul programului: **2002/000-585**

Titlul: **Program orizontal de pregătire a țărilor candidate pentru descentralizarea extinsă (EDIS¹) în managementul fondurilor de pre-aderare în România**

Durata: **până la 31/07/2004**

ARTICOLUL 2 – ANGAJAMENTUL COMUNITĂȚII

Contribuția financiară a COMUNITĂȚII a fost stabilită la nivelul maxim de **0,9** milioane euro, denumită în continuare „FINANȚAREA GRATUITĂ”.

ARTICOLUL 3 – DURATA ȘI DATA DE EXPIRARE

Pentru prezenta MĂSURĂ, FINANȚAREA GRATUITĂ este disponibilă pentru contractare până la data de **31/07/2004**, făcând obiectul prevederilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din FINANȚAREA GRATUITĂ, care nu au fost contractate până la această dată, vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul FINANȚĂRII GRATUITE este **31/07/2005**. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului limită pentru efectuarea plăților. COMISIA poate totuși, în cazuri excepționale, să fie de acord cu o prelungire corespunzătoare a perioadei de contractare sau a perioadei de efectuare a plăților, dacă aceasta este solicitată în timp util și justificată în mod adecvat de către BENEFICIAR. Prezentul memorandum va expira la data

¹ EDIS - Extended Decentralised Implementation System = Sistem extins de implementare descentralizată

la care expiră perioada de efectuare a plăților din FINANȚAREA GRATUITĂ. Toate sumele care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4 – ADRESE

Correspondența referitoare la executarea MĂSURII, având menționate numărul și titlul MĂSURII, va fi adresată la:

pentru COMUNITATE:

Delegația Comisiei Europene în România
48 A, Bdul Primăverii
71297 București, România
Tel. (+40-21) 203 54 00
Fax: (+40-21) 230 24 53

pentru BENEFICIAR

Ministerul Integrării Europene
Hildegard Puwak
Ministrul integrării europene
Str. Apollodor 17, latura nord, sector 5
București, România
Tel: (+40-21) 301 15 06
Fax: (+40-21) 336 85 09

ARTICOLUL 5 – NUMĂRUL DE EXEMPLARE

Prezentul memorandum a fost întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6 – INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuială care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru FINANȚAREA GRATUITĂ..

Anexele constituie parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București la 23 octombrie 2002

Pentru BENEFICIAR

Pentru COMUNITATE

Hildegard Puwak
Ministrul integrării europene
Coordonatorul Național al Asistenței

Jonathan Scheele
Șeful Delegației Comisiei Europene
în România

Anexe:

1. Acordul Cadru (Anexele A și B)
2. Dispoziții speciale (Anexa C)
3. Informare/Publicitate (Anexa D)

ACORD CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează "COMUNITATEA"

pe de o parte, și

România

de cealaltă parte

și împreună denumite "PĂRȚI CONTRACTANTE",

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul Nr. 3906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul Nr.2698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea MĂSURILOR finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAȚĂ:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre Părțile Contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, Părțile Contractante sunt de acord să implementeze MĂSURI în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în Regulamentul de mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest Acord. Detaliile specifice ale fiecărei MĂSURI (sau set de MĂSURI) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între Părțile Contractante (denumit în continuare "memorandum de finanțare"), pentru care este oferit un model în anexa 2(C).

România ia toate MĂSURILE necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor MĂSURILOR.

ARTICOLUL 2

Fiecare MĂSURĂ finanțată în cadrul acestui Acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din Anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea MĂSURII în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de MĂSURILE finanțate în cadrul acestui Acord, COMISIA va fi reprezentată de Delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va

asigura, din partea COMISIEI că MĂSURA este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când Părțile Contractante convin astfel, COMISIA poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei MĂSURI către o terță parte, stat sau agenție.

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între COMISIE și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest Acord ce nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în Anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest Acord este întocmit în dublu exemplar, în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest Acord va intra în vigoare la data la care Părțile Contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei Părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre Părțile Contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui Acord orice MĂSURĂ aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul Acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui Acord se vor aplica și cooperării tehnice și a altor cooperări convenite între Părțile Contractante care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate ca parte integrantă a acestui Acord.

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Eugen Dijmărescu
Ministru de stat
ROMÂNIA

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Frans Andriessen
Vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE PRIVIND MEMORANDUMURILE DE FINANȚARE

În aceste Condiții generale termenul de "BENEFICIAR" va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I - FINANȚAREA PROIECTELOR

ARTICOLUL 1 - OBLIGAȚIA COMUNITĂȚII

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează "Finanțarea gratuită a CEE", a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se va desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc Finanțarea gratuită a CEE, vor fi suportate de BENEFICIAR.

ARTICOLUL 2 - DISPONIBILITATEA ASISTENȚEI NERAMBURSABILE A CEE

Acolo unde execuția unei MĂSURI depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale BENEFICIARILOR sau asupra altor surse de fonduri, Finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de BENEFICIAR și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3 - CHELTUIREA

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru Finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către BENEFICIAR, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite MĂSURI vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul MĂSURII poate fi prevăzută plata direct de către COMISIE către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de BENEFICIAR, Autoritatea de Implementare va înainta un Program de Lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de Lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga Finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește MĂSURILE executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va

depăși 20% din totalul devizului aprobat de COMISIE, poate fi efectuată în favoarea BENEFICIARULUI, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II - ACHIZIȚIONAREA

ARTICOLUL 4 - GENERALITĂȚI

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5 - CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. Cu excepția prevederilor articolului 6, COMISIA și BENEFICIARUL vor lua MĂSURILE necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea, în timp util, a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.
2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6 - DEROGAREA DE LA PROCEDURILE STANDARD

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor MĂSURI (de exemplu: operații de finanțare în două stagii, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, BENEFICIARUL poate, de acord cu COMISIA, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7 - ACORDAREA CONTRACTELOR DE LUCRĂRI ȘI LIVRĂRI

COMISIA și BENEFICIARUL se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și valori tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8 - CONTRACTELE DE COOPERARE TEHNICĂ

1. Contractele de Cooperare Tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de BENEFICIAR, fie de COMISIE, atunci când astfel se prevede în memorandumul de finanțare.
3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de BENEFICIAR, COMISIA va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.
4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când COMISIA a propus mai mulți candidați, BENEFICIARUL este liber să aleagă candidatul cu care intenționează să încheie contractul, dintre cei propuși.
5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de BENEFICIAR și de COMISIE, ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III - ACORDAREA DE FACILITĂȚI

ARTICOLUL 9 - PRIVILEGII GENERALE

Personalului care participă la MĂSURILE finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiilor lui, li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul BENEFICIARULUI, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale sau aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10 - FACILITĂȚI DE STABILIRE, INSTALARE, INTRARE ȘI REZIDENTĂ

În cazul contractelor de lucrări de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor, și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

BENEFICIARUL va permite personalului ce ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor familiei lui apropiate să intre în statul BENEFICIARULUI, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11 - IMPORTUL ȘI RE-EXPORTUL DE ECHIPAMENT

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea MĂSURII, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale BENEFICIARULUI.

BENEFICIARUL va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru re-exportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12 - CONTROLUL IMPORTURILOR ȘI SCHIMBURILOR VALUTARE

Pentru executarea MĂSURILOR, BENEFICIARUL se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între Statele

Membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BENEFICIARUL va acord permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea MĂSURII, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul BENEFICIARULUI.

ARTICOLUL 13 - IMPOZITARE și VAMĂ

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și taxelor de import nu va fi finanțată din Finanțarea gratuită a CEE .

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile BENEFICIARULUI și finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul BENEFICIARULUI fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

BENEFICIARUL va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul BENEFICIARULUI plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare sau altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanelor fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din Statele Membre ale Comunității Europene, ce execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul BENEFICIARULUI.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie re-exportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul BENEFICIARULUI, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice ce importă echipament profesional, așa cum se prevede în Articolul 11, dacă astfel solicită, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a BENEFICIARULUI în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV -EXECUTAREA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 14 - ORIGINEA LIVRĂRILOR

BENEFICIARUL se declară de acord ca, atunci când COMISIA nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie origine din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15 - PROCEDURI DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

1. Pentru contractele finanțate din Finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale BENEFICIARULUI, în valuta BENEFICIARULUI, ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri, sau în valuta statului în care sunt produse livrările.
2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU-ului în ziua precedentă efectuării plății.
3. BENEFICIARUL și COMISIA vor lua toate MĂSURILE necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V -COLABORAREA DINTRE COMISIE ȘI BENEFICIAR

ARTICOLUL 16 - INSPECȚIE SI EVALUARE

1. COMISIA va avea dreptul să-și trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția MĂSURII. În orice caz, COMISIA va comunica în avans autorităților BENEFICIARULUI trimiterea unor astfel de misiuni.

BENEFICIARUL va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate MĂSURILE pentru a facilita munca persoanelor împuternicite a duce la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. BENEFICIARUL va :

a) păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai COMISIEI să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea Finanțării gratuite a CEE.

COMISIA va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile Memorandumului de Finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate COMISIEI.

ARTICOLUL 17 - URMAREA MĂSURILOR

Ca urmare a executării MĂSURII, COMISIA poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu BENEFICIARUL asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

BENEFICIARUL va face rapoarte către COMISIE, conform planului menționat în Memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a MĂSURII, și asupra complementării acesteia după încheiere.

COMISIA, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI - PREVEDERI GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 18 - CONSULTĂRI - DISPUTE

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între BENEFCIAR și COMISIE, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.
2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții Generale, care nu au fost subiect al unor MĂSURI de remediere luate în timp util, COMISIA va putea suspenda finanțarea MĂSURII, după consultarea cu BENEFCIARUL.
3. BENEFCIARUL poate renunța total sau parțial la execuția MĂSURII. Părțile Contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19 - ANUNȚ - ADRESE

Orice anunț și orice acord între părți prevăzut aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul MĂSURII. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în Memorandumul de finanțare.

ANEXA B

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din Acordul Cadru sau din Memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la Articolul 18 al Condițiilor generale, referitoare la Memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un Tribunal de Arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi BENEFICIARUL, pe de o parte, și COMISIA pe de altă parte.

Tribunalul de Arbitraj va fi compus din trei arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de BENEFICIAR
- un al doilea arbitru va fi numit de COMISIE
- al treilea arbitru (numit în continuare și "CONDUCĂTOR") va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de Secretarul General al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de CONDUCĂTOR.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să-și desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA C

Dispoziții speciale**1. OBIECTIVE SI REZULTATE SCONTATE**

Obiectivul general al acestei propuneri este de a furniza asistenta tehnica in vederea dezvoltarii unei capacitati administrative adecvate in cadrul Fondului National, agentilor de implementare si altor organisme implicate in managementul fondurilor de pre-aderare pentru a indeplini cerintele EDIS.

Pentru desfasurarea corespunzatoare a intregului proces, apartenenta la tarile candidate este esentiala. Responsabilul Național cu Autorizarea Finanțării (RNAF) este cel care, din proprie initiativa, trimite o cerere catre Comisie in vederea obtinerii unei decizii EDIS pentru fiecare Agentie de Implementare considerata de RNAF ca indeplineste criteriile si conditiile. Actiunile prevazute in fazele I pana la III ale „foii de parcurs” cad in sarcina autoritatilor nationale si sunt conduse de catre RNAF, in timp ce responsabilitatea pentru faza a patra de pregatire a Deciziei Comisiei revine numai serviciilor Comisiei.

Faza I-a “Evaluarea decalajelor” consta in auditarea sistemelor fiecarui organism pentru a evalua pana la ce limite cerintele EDIS sunt indeplinite si pentru a identifica actiunile, schimbarile si imbunatatirile specifice necesare pentru a asigura conformitatea cu cerintele respective. Această fază este deja în curs de desfasurare, folosind resurse din tarile candidate, cu un organism national de audit independent sau expert extern finantat prin actiunile de asistenta tehnica existente.

Daca autoritatile nationale au realizat evaluarea de la faza I tot prin serviciile unui auditor extern, acelasi organism poate realiza evaluarea conformității cu conditia de a nu fi implicat in lucrarile pregatitoare pentru faza a II-a.

Prima parte a acestui program este eliminarea decalajelor(faza II a „foii de parcurs” către EDIS). Obiectivul este pregatirea pentru EDIS prin realizarea tuturor schimbarilor si imbunatatirilor necesare la institutiile si in procedurile vizate prin implementarea recomandarilor din Raportul de Evaluare a Decalajelor (RED).

In acest scop programul va asista Fondul National, agentile de implementare si orice alte organisme implicate in managementul fondurilor PHARE pentru introducerea treptata a EDIS, ajutandu-le in proiectarea si dezvoltarea capacitatii administrative la nivelul adecvat, prin stabilirea unor proceduri, manuale si cursuri de instruire adecvate. Asistenta tehnica va asigura sprijin pentru crearea unui sistem care sa indeplineasca functiile cerute (programarea proiectelor, managementul proiectelor, implementarea proiectelor, licitare, contractare, managementul fluxurilor financiare, control financiar, monitorizarea si evaluarea masurilor PHARE), cand este cazul.

A doua parte a acestui program este evaluarea conformității (faza a III-a a EDIS). Obiectivul este de a da autoritatilor nationale responsabile pentru managementul financiar al instrumentului comunitar posibilitatea de a stabili daca sunt indeplinite preconditioniile pentru aplicarea formala a EDIS.

A patra si cea din urma faza (in afara razei de actiune a acestui program) este pregatirea pentru Decizia Comisiei. Aceasta va cuprinde analiza dosarului de solicitare EDIS inaintat de catre RNAF si auditul de verificare ulterior conducand, in cazul unei evaluari pozitive, la

Decizia Comisiei (prin care se renunța la aprobarea prealabilă, „ex-ante”) - va fi executată de către serviciile Comisiei Europene.

O atenție deosebită trebuie acordată faptului că în majoritatea țărilor candidate au fost luate deja măsuri importante în acest domeniu, fie în cadrul unor proiecte PHARE specifice, al unor acorduri de înfrățire instituțională, al asistentei tehnice ISPA pentru EDIS sau în procesul de acreditare SAPARD. Prin urmare trebuie acordată atenție complementării măsurilor Phare sau ISPA precedente sau aflate în derulare, evitându-se suprapunerea cu acestea, precum și faptului că activitățile să fie cu adevărat aditionale și construite pe ceea ce există deja.

Rezultate așteptate

Faza a II-a (Eliminarea decalajelor):

Sistemele de control în cadrul și asupra agențiilor implicate se supun condițiilor și criteriilor Regulamentului 1266/99, așa cum sunt detaliate în Documentul de lucru al Comisiei “Pregătirea pentru decentralizarea extinsă”.

Aceasta se poate realiza de exemplu prin următoarele activități și rezultate:

ACTIVITĂȚI

- ☐ Elaborarea de către autoritățile naționale a unui program de lucru care să stabilească acțiuni detaliate și un grafic pentru fiecare recomandare din RED.
- ☐ Implementarea programului de lucru de către autoritățile naționale cu sprijin finanțat din asistența tehnică, dacă este necesar.
- ☐ Pregătirea unui studiu de pistă de audit de către autoritățile naționale (cu asistență din partea unor consultanți externi, dacă este necesar) pe baza indicațiilor primite de la serviciile Comisiei.
- ☐ Asigurarea unor cursuri de instruire, seminarii, vizite de studiu și alte tipuri de sprijin și consultanță pentru acțiuni (cu asistență comunitară, dacă este necesar).
- ☐ Elaborarea unor manuale de management și control financiar de către instituțiile vizate.
- ☐ Elaborarea unor manuale de audit de către organismele de audit responsabile, atât la nivel central, cât și descentralizat.

Sarcinile și rezultatele ce vor fi asigurate de către furnizorii de asistență în cadrul acestui program includ următoarele:

- ☐ Manuale de management și control financiar intern de, care ar trebui mai întâi elaborate, apoi implementate și aplicate de serviciile de management și control financiar intern ale agențiilor de implementare pentru instrumentele de pre-aderare – pentru a asigura conformitatea cu cerințele sistemului de management și control pentru PHARE.
- ☐ Implementarea managementului financiar intern și managementului de control îndeplinind cerințele EDIS, incluzând cursuri de instruire și campanii de informare în cadrul agențiilor de implementare pentru instrumentele de pre-aderare.
- ☐ Definirea etapelor necesare în procedurile de achiziție, în licitare și contractare pentru a îndeplini cerințele EDIS.
- ☐ Audit operational; pregătirea unei piste de audit intern.

- Pregătirea unor grafice desfasuratoare si a unor liste de verificari pentru raportare si comunicare, pentru stabilirea relatiei cu serviciile de audit (audit intern al ministerelor de linie, servicii de supraveghere bugetară, ...) intocmite zilnic.
- Rezultate suplimentare vor fi identificate, daca este necesar, dupa terminarea evaluarii decalajelor.

Faza a III-a (Evaluarea conformității)

Rezultate asteptate:

- Intocmirea unui raport (Raportul de Evaluare a Conformității) de catre un auditor extern, care sa expuna constatarile si concluziile activitatii de audit si sa dea o opinie de audit care sa ofere o asigurare pozitiva ca cerintele sunt indeplinite.
- Transmiterea de catre RNAF la Comisie a unei solicitari pentru EDIS pentru agentile de implementare relevante.

Acestea vor fi realizate de exemplu prin urmatoarele activitati si rezultate:

ACTIVITATI:

- Auditarea completa financiara si de sisteme de catre un auditor extern din partea autoritatilor nationale a fiecarei institutii vizate care sa cuprinda :
 1. Cerintele stabilite in Regulamentul 1266/99 si detaliate in "Documentul de lucru EDIS", acordând o atentie deosebita punctelor identificate in RED pentru faza I-a;
 2. Manualele si alte documente relevante pentru indeplinirea acestor cerinte;
 3. Verificarea completa a procedurilor de achizitie nationale ca parte integranta a auditului.

Sarcinile si rezultatele ce vor fi asigurate de catre furnizorii de asistenta in cadrul acestui program includ urmatoarele:

- 1) Pe baza raportului de audit pregatit in faza I-a si ca urmare a asistentei acordate in cadrul unui proiect separat pentru faza a II-a, Pregătirea EDIS, o noua evaluare a organismelor auditate in faza I-a pentru a vedea daca au realizat imbunatatirile necesare;
- 2) Pregătirea unui raport de conformitate catre RNAF, care sa certifice urmatoarele:
 - ca procedurile de management de proiect si control PHARE in agentile de implementare si Fondul National sunt in concordanta cu cerintele pentru EDIS;
 - ca expertiza in managementul de proiect PHARE, planificarea, urmarirea, gestionarea succesului (si a posibilului esec) resurselor proiectelor PHARE si in alte chestiuni legate de pregătirea, monitorizarea si evaluarea efective ale asistentei PHARE in conformitate cu prioritatile de pre-aderare este satisfacatoare;
 - faptul ca exista sisteme corespunzatoare si controale interne efective pentru administrarea/gestionarea proiectelor PHARE de-a lungul intregului ciclu de proiect (cu concentrare pe verificari si piste de audit).
 - Analiza sistemelor de tehnologia informatiei (IT) si a securitatii datelor;

2. BUGET

Asistenta indicativa pentru pregatirea tarilor candidate pentru descentralizare extinsa (EDIS) in managementul fondurilor de pre-aderare

Euro

Tari candidate	Eliminarea decalajelor (faza a II-a) Evaluarea conformității (faza a III-a)	
Tari candidate	Suma	Ref. CRIS
UNGARIA	300.000	
REPUBLICA CEHA	300.000	
SLOVENIA	400.000	
SLOVACIA	700.000	
POLONIA	1.000.000	
ESTONIA	500.000	
LETONIA	500.000	
LITUANIA	500.000	
ROMANIA	900.000	
BULGARIA	800.000	
Total	5.900.000	2002/000585

Grafic de contractare si efectuare a platilor

Pentru Republica Ceha, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, Slovacia si Slovenia toate contractele trebuie semnate pana la 30.09.2003 si platile trebuie efectuate pana la 30.09.2004. Pentru Bulgaria si Romania, toate contractele trebuie semnate pana la 31.07.2004 si platile trebuie efectuate pana la 31.07.2005.

Daca este necesar, programul pentru fiecare tara in parte va consta din doua contracte de consultanta. Un contract va acoperi "Eliminarea decalajelor" (faza a II-a) si celalalt „Evaluarea conformitatii” (faza a III-a).

Grafic indicativ cumulativ trimestrial pentru contractare si efectuarea platilor:

	2002	2003				2004				2005		
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Sume cumulate contractate	0.7	3.1	3.7	4.2	4.7	5.3	5.3	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9
Sume cumulate plătite	0.3	1.1	1.8	2.5	3.1	3.8	4.0	4.2	4.6	4.6	5.2	5.9

3. ARANJAMENTE DE IMPLEMENTARE

Prezenta propunere financiara este pentru un program orizontal. Proiectele trebuie sa fie implementate prin structurile programului national PHARE. Ca atare, prezenta propunere

financiara va fi împărțită petari prin semnarea a 10 memorandumuri de finantare separate, permitand astfel o urmarire optima a implementarii in fiecare tara si maximum de eficienta in implementarea proiectului.

Implementare prin programe nationale

Management financiar si de proiect aplicat de catre tara candidata

Programul va fi gestionat in conformitate cu procedurile Sistemului de Implementare Descentralizata PHARE (SID).¹

Coordonatorul National al Asistentei (CNA) va avea responsabilitatea de ansamblu in ceea ce priveste programarea, monitorizarea si implementarea programelor PHARE. Responsabilul National cu Autorizarea Finantarii (RNAF) si Responsabilul cu Autorizarea Programului (RAP) vor asigura faptul ca programele sunt implementate in conformitate cu procedurile stabilite in *Manualul SID* si cu alte instructiuni ale Comisiei, precum si ca toate contractele sunt intocmite in conformitate cu prevederile *Ghidului Practic pentru PHARE, ISPA si SAPARD*.²

CNA si RNAF vor fi impreuna responsabili pentru coordonarea intre PHARE (inclusiv programele PHARE de cooperare transfrontaliera), ISPA si SAPARD.

Fondul National (NF) condus de RNAF va supraveghea managementul financiar al programului si va fi responsabil pentru raportarea catre Comisia Europeana. RNAF va avea responsabilitatea generala pentru managementul financiar al fondurilor PHARE. El trebuie sa asigure respectarea regulilor, regulamentelor si procedurilor PHARE referitoare la achizitii, raportare si management financiar si a regulilor Comunitatii privind ajutorul de stat, precum si functionarea unui sistem corespunzator de raportare si informare privind proiectele. Aceasta include responsabilitatea raportarii tuturor cazurilor suspecte si adevarate de fraudă si neregularitate. RNAF va avea raspunderea totala pentru fondurile PHARE ale unui program pana la incheierea acestuia.

In vederea atingerii scopului acestui program un Comitet de Coordonare (Grup de Lucru la Nivel Inalt) va fi instituit (in fiecare tara participante) pentru a supraveghea implementarea programului. Comitetul ar trebui sa aiba reprezentanti ai principalilor participanti, si anume CNA RNAF din tara candidata, iar directorul pentru cordonarea instrumentelor financiare, seful de echipa si seful Delegatiei vor reprezenta Comisia.

Recuperarea fondurilor

Orice neregularitate dovedita sau fraudă descoperita in orice moment pe parcursul implementarii programului va conduce la recuperarea fondurilor de catre Comisie.

Daca implementarea unei masuri pare sa nu justifice fie o parte sau intreaga asistenta alocata, Comisia trebuie sa dispuna o analiza corespunzatoare a cazului, in special solicitand tarii beneficiare sa inainteze comentarii in cadrul unei perioade de timp date si sa corecteze orice neregularitate.

In urma analizei la care s-a facut referire in paragraful anterior, Comisia poate reduce, suspenda sau anula asistenta cu privire la masurile in cauza, daca analiza dezvaluie o neregularitate, o combinatie necorespunzatoare de fonduri sau o eroare in respectarea uneia dintre conditiile memorandumului de finantare si in special orice modificare semnificativa care afecteaza natura sau conditiile implementarii masurii pentru care nu s-a obtinut acordul Comisiei. Orice reducere sau anulare a asistentei presupune recuperarea sumelor platite.

¹ luand in considerare normele stabilite in anexa la Regulamentul Consiliului 1266/1999

² Ghidul Practic a inlocuit sectinea F („Achizitii“) din Manualul SID

In cazul in care Comisia considera ca neregularitatea nu a fost corectata sau ca o intreaga operatiune sau o parte a unei operatiuni nu justifica fie in totalitate sau partial asistenta acordata acesteia, Comisia trebuie sa dispuna o analiza potrivita a cazului si sa solicite tarii beneficiare sa inainteze comentarii in cadrul unei perioade de timp specificate. Dupa efectuarea analizei, daca tara beneficiara nu a intreprins masuri de corectie, Comisia poate:

(a) reduce sau anula orice avans;

(b) anula in totalitate sau partial asistenta acordata pentru indeplinirea masurii respective.

Comisia trebuie sa determine marimea unei corectii tinand cont de natura neregularitatii si de intinderea oricaror erori in sistemele de management si control.

Orice fonduri neutilizate pana la data expirarii Programului vor fi recuperate de catre Comisie. O declaratie scrisa finala insotita de documentatia justificativa va trebui sa fie emisa de RNAF imediat dupa terminarea perioadei de efectuare a platilor in cadrul memorandumului de finantare, aratand suma totala contractata si platita. Un extras de cont bancar final care sa arate soldul existent la Fondul National/agentia de implementare/OPCP va trebui de asemenea sa fie anexat.

In ciuda recuperarii fondurilor neutilizate si neeligibile dupa expirarea memorandumului de finantare, un ordin complementar de recuperare poate fi emis dupa ce a fost facut auditul final cu privire la bonitatea si consistenta contractelor si platilor efectuate, precum si la respectarea de catre acestea a prevederilor memorandumului de finantare, tinand cont de opinia independenta a auditului final.

Responsabilul National cu Autorizarea Finantarii va asigura rambursarea oricaror fonduri neutilizate sau a oricarei sume platita in mod eronat in decurs de saizeci de zile calendaristice de la data notificarii. In cazul in care RNAF nu va plati suma datorata Comisiei, tara beneficiara va trebui sa ramburseze aceasta suma Comisiei. Dobanda datorata ca urmare a intarzierii efectuarii platilor se va adauga la sumele neachitate prin aplicarea regulilor stipulate in Regulamentul Financiar care guverneaza se bugetul Comunitatii.

Fluxuri financiare

Comisia va transfera fonduri la Fondul National in conformitate cu Memorandumul de intelegere semnat intre Comisie si tarile respective in decembrie 1998. Fondurile vor fi transferate ca urmare a cererilor de la RNAF intr-un cont bancar separat, deschis in Euro si administrat de Fondul National la Banca Centrala (sau "la o banca agreata in prealabil de Comisie").

☐ Transfer de fonduri la Fondul National

Fondul National (FN) in fiecare din tarile respective este dupa cum urmeaza :

1. Bulgaria – Ministerul Finantelor
2. Republica Ceha – Ministerul Finantelor
3. Estonia – Ministerul Finantelor
4. Ungaria – Ministerul Finantelor
5. Letonia – Ministerul Finantelor
6. Lituania – Ministerul Finantelor
7. Polonia – Ministerul Finantelor
8. Romania – Ministerul Finantelor

9. Slovacia – Ministerul Finantelor

10. Slovenia – Ministerul Finantelor

O plata de pana la 20% din fondurile gestionate local* va fi transferata la FN dupa semnarea memorandumului de finantare si a acordurilor de finantare (AF) intre FN si agentile de implementare (AI)/Oficiul de Plati si Contractare Phare (OPCP) Prevederile art. 2 si 13 din Memorandumul de intelegere privind FN trebuie de asemenea sa fie respectate. Mai mult, RNAF trebuie sa inainteze Comisiei nominalizarea responsabililor cu autorizarea programului (RAP) si o descriere a sistemului pus in functiune, aratand fluxul de informatii intre FN si AI/OPCP precum si modul in care se va indeplini functia de plata.

Vor fi facute doua realimentari de pana la 30% din fondurile gestionate local* si plata finala de pana la 20% sau soldul intreg al bugetului i, depinde care este suma cea mai mica . Prima realimentare va fi efectuata cand 5% din buget* a fost platit de agentile de implementare si OPCP Cea de a doua realimentare poate fi solicitata cand 35% din bugetul* in vigoare s-a platit. Cea de-a treia realimentare si ultima va fi facuta cand 70% din bugetul* in vigoare s-a platit. In mod exceptional RNAF poate solicita o plata in avans mai mare decat procentele sus mentionate, in conformitate cu procedurile stabilite in Memorandumul de intelegere mentionat anterior. In afara unei autorizari exprese prealabile din partea serviciilor centrale ale Comisiei , nici o realimentare nu poate fi facuta daca punctele de tragere stabilite mai sus nu au fost respectate..

□ Transfer de fonduri la Agentiile de Implementare

Responsabilitatile in cadrul Ministerului de Finante cu privire la achizitii si plati ar trebui sa respecte principiile partajarii obligatiilor.

Fondul National va transfera fonduri catre Agentiile de Implementare, inclusiv OPCP, in conformitate cu acordurile de finantare (AF) semnate intre Fondurile Nationale si Agentiile de Implementare/OPCP cand este cazul. Vor trebui sa fie deschise conturi bancare pentru sub-programe in numele Agentiei de Implementare/OPCP respective, insarcinata cu administrarea financiara a sub-programului, in conformitate cu art. 13 din Memorandumul de intelegere privind crearea Fondului National.

Fiecare acord financiar individual va fi avizat in prealabil de catre Comisia Europeana. In cazurile in care Fondul National este el insusi agent de plata pentru OPCP/agentia de implementare nu va avea loc nici un transfer de fonduri de la Fondul National catre OPCP/agentia de implementare. OPCP si agentile de implementare trebuie sa fie conduse fiecare de un Responsabil cu Autorizarea Programului (RAP) numit de catre RNAF dupa consultarea cu CNA. RAP va fi responsabil pentru toate operatiunile indeplinite de respectiva OPCP/Agentie de Implementare.

Pentru acele contracte cu fonduri retinute pentru o perioada de garantie care se extind dupa sfarsitul perioadei de efectuare a platilor pentru pogram, totalul general al fondurilor aferente acelor contracte, asa cum a fost calculat de RAP si stabilite de Comisie, va fi platit Agentiei de Implementare inainte de inchiderea oficiala a programului. Agentia de Implementare isi asuma intreaga responsabilitate cu privire la depozitarea fondurilor pana la termenul la care plata finala este scadenta si pentru asigurarea folosirii fondurilor amintite numai pentru efectuarea platilor legate de clauzele de retentie.

Agentia de Implementare isi asuma in continuare intreaga responsabilitate fata de contractori pentru indeplinirea obligatiilor cu privire la clauzele de retentie. Dobanzile aferente

* exclusiv suma prevazuta pentru programele Comunitatii

fondurilor depozitate vor fi platite Comisiei dupa efectuarea ultimei plati catre contractori. Fondurile care nu au fost platite catre contractori dupa ce au fost stabilite platile finale trebuie sa fie rambursate Comisiei. RNAF va furniza anual Comisiei o situatie de ansamblu referitoare la folosirea fondurilor depozitate in conturile de garantie – in speta referitor la platile facute din acestea – si cu privire la dobanzile acumulate.

□ Dobanda

In principiu, toate conturile bancare³ vor fi purtatoare de dobanda. Dobanda va fi raportata Comisiei Europene. Daca Comisia decide astfel, pe baza unei propuneri din partea RNAF, dobanda poate fi reinvestite in Program.

4. MONITORIZARE SI EVALUARE

Implementarea acestui program va fi monitorizata de catre Comitetul Mixt de Monitorizare (CMM).. Acesta include RNAF, CNA si serviciile Comisiei. CMM se va intalni cel putin o data pe an pentru a trece in revista toate programele finantate prin PHARE, cu scopul de a evalua progresele acestora in ceea ce priveste indeplinirea obiectivelor stabilite in memorandumurile de finantare si Parteneriatul de Aderare. CMM poate recomanda o schimbare a prioritatilor si/sau realocarea fondurilor Phare. In plus, CMM va analiza o data pe an progresele inregistrate de programele de asistenta finantate din fonduri de preaderare ale Uniunii Europene (PHARE, ISPA si SAPARD).

In ceea ce priveste programele PHARE, CMM va fi asistat de Sub-Comitete Sectoriale de Monitorizare (SMSC), care vor include CNA, RAP al fiecari Agentii de Implementare (si al OPCP cand este cazul) si reprezentanti ai serviciilor Comisiei. SMSC va analiza in detaliu progresul inregistrat de fiecare program, inclusiv componentele si contractele acestuia, impartite de catre CMM in sectoare de monitorizare potrivite. Fiecare sector va fi supravegheat de catre un SMSC pe baza unor rapoarte periodice de monitorizare intocmite de catre Agentia de Implementare, precum si a unor evaluari intermediare realizate de catre evaluatori independenti. SMSC va face recomandari cu privire la aspecte legate de management si de proiectare, asigurand in acelasi timp punerea acestora in aplicare. SMSC va raporta CMM caruia ii va inainta opinii generale detaliate cu privire la toate programele finantate prin Phare din sectorul ssau.

Serviciile Comisiei se vor treui sa asigure ca o evaluare ex-post este realizata dupa incheierea programului.

5. AUDIT SI MASURI ANTI-FRAUDA

a) Masuri luate de catre tarile candidate

In fiecare an un plan de audit si un rezumat al constatarilor auditarilor indeplinite vor trebui sa fie transmise Comisiei. Rapoarte de audit vor trebui sa fie puse la dispozitia Comisiei.

Un control financiar corespunzator va trebui sa fie indeplinit de catre autoritatea nationala de control financiar competenta, cu privire la implementarea programului.

Tarile beneficiare vor trebui sa asigure investigarea si tratamentul satisfacator al cazurilor suspectate si adevarate de frauda si neregularitate in urma controalelor nationale sau comunitare..

³ in special, dar nu exclusiv, conturile administrate de Fondul National, CFCU si Agentiile de Implementare

Neregularitate va trebui să însemne orice încălcare a unei prevederi a legii Comunității rezultând din un act sau o omitere de către un operator economic care are sau ar avea efectul de a prejudicia bugetul general al Comunităților sau bugetele gestionate de ele, fie prin reducerea sau pierderea veniturilor rezultând din sursele proprii colectate direct în numele Comunităților sau printr-un articol nejustificat de cheltuielă.

Frauda va trebui să însemne orice act intenționat sau omisiune în legătură cu:

- (i) utilizarea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect reținerea necorespunzătoare sau în mod greșit a unor fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de Comunitățile Europene sau în numele acestora,
- (ii) nepunerea la dispoziție a informațiilor privind violarea unei obligații speciale, având același efect,
- (iii) folosirea incorectă a unor asemenea fonduri pentru alte scopuri decât cele pentru care acestea au fost acordate inițial.

b) Măsuri luate de către Comisie

Toate memorandumurile de finanțare, precum și contractele ce decurg din acestea fac obiectul supravegherii și controlului financiar de către Comisie (inclusiv de către Biroul European Anti-Frauda) și auditărilor de către Curtea de Control Europeană. Aceasta include măsuri cum ar fi verificarea ex-ante a licitațiilor și contractelor făcută de către Delegația în țara candidată respectivă și verificări la fața locului.

Pentru a asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale Comunității, Comisia poate dispune verificări la fața locului și inspecții în conformitate cu procedurile prevăzute de Regulamentul Consiliului (Euratom, EC) nr. 2185/96⁴.

Conturile și operațiunile financiare ale Fondului Național, precum și, acolo unde acest lucru este aplicabil, ale OPCP și ale tuturor Agențiilor de Implementare respective pot fi controlate la latitudinea Comisiei de către un auditor din exterior contractat de către Comisie, fără ca acest lucru să influențeze defavorabil asupra responsabilităților Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, după cum se menționează în “Condițiile generale privitoare la Memorandumul de finanțare” anexat Acordului Cadru.

6. TRANSPARENȚĂ/PUBLICITATE

În implementarea acestui program, Comisia va trebui să asigure maximum de transparență acțiunilor Uniunii Europene în țările candidate Phare. În acest sens, Comisia va trebui să aplice în mod consecvent prevederile din nota „Informare și publicitate pentru programele Phare ale Comunităților Europene”.

⁴ Jurnalul Oficial L 292; 15.11.1996; p.2-5

ANEXA PRIVIND**INFORMAREA ȘI PUBLICITATEA PENTRU PROGRAMELE PHARE, ISPA ȘI
SAPARD ALE COMUNITĂȚILOR EUROPENE****1. Obiectiv și sferă de acțiune**

Măsurile de informare și publicitate privind asistența din partea Comunității Europene prin Programul Phare au intenția de a crește gradul de conștientizare a publicului și transparența acțiunilor UE, precum și de a crea o imagine consistentă privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care primesc o contribuție de la Programul Phare.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului care răspunde de implementarea memorandumurilor financiare și a altor forme de asistență va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu Delegația Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

- Regulamentul (CEE) 1159/2000 Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L130/30 din 31 mai 2000;
- Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L152/39 din 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privind ISPA sunt incluse în:

- Decizia Comisiei din 22 iunie 2001; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L182/58

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziția autorităților naționale, regionale și locale de către Delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea privind programele Phare

Informarea și publicitatea vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegațiile Comisiei Europene, pentru durata memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității referitoare la proiecte individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

Când programele Phare sunt implementate, se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. (a) și (b):

- (a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să asigure faptul că asemenea documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziția părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe tot teritoriul țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.
- (b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:
 - (i) În cazul investițiilor de infrastructură cu un cost ce depășește 1 milion euro;
 - panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de către Delegația Comisiei Europene în țara respectivă.
 - Plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului larg, care să fie instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual care să fie furnizate de către Delegația Comisiei Europene din țara respectivă.
 - (ii) În cazul investițiilor productive, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de finanțare Phare, ISPA sau SAPARD:
 - măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările citate la paragraful 3(b)(i) de mai sus;
 - măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD sub forma unei indicații în formularele care trebuie să fie completate de asemenea solicitanți, că parte a ajutorului vine din partea UE și în mod special de la programele Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Vizibilitatea asistenței UE în cercurile de afaceri și printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în modul cel mai direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri privind instruirea, ocuparea forței de muncă sau dezvoltarea resurselor umane. În acest sens, se va asigura cooperarea dintre organismele de învățământ profesional implicate în ocuparea forței de muncă, afaceri și grupurile de afaceri, centrele de instruire și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de fonduri nerambursabile de asistență destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență vor trebui să indice faptul că UE și în mod special Programele Phare, ISPA sau SAPARD furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa volumul sau procentul de asistență finanțat de programul în cauză. Dacă asemenea documente poartă stema națională sau regională, ele vor purta de asemenea și însemnul UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile co-finanțate de UE și în special de Phare, ISPA sau SAPARD. Asemenea participare va fi reflectată în mod corect în această informare.

În acest scop, lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, cu precădere în mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau comunicate de publicitate.

Acțiuni de informare

Organizarea de acțiuni de informare, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de Programele Phare, ISPA sau SAPARD va urmări să facă explicită participarea UE. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile europene în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și realizarea acestor evenimente.

Materiale de informare

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare finanțate sau co-finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe pagina de titlu o indicație clară a participării UE, precum și simbolul UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care asemenea publicații includ o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și, pentru Comisie, de delegatul Comisiei pentru a asigura faptul că participarea UE este clară.

Aceste publicații se vor referi la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se vor aplica, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Aranjamente speciale privind panouri, plăcuțe permanente și postere

Pentru a asigura vizibilitatea măsurilor finanțate parțial de programele Phare, ISPA sau SAPARD, țările beneficiare vor asigura faptul că următoarele măsuri de informare și publicitate se supun următoarelor:

Panourile care furnizează informații privind participarea UE la finanțarea investiției ar trebui ridicate la locul tuturor proiectelor în care participarea UE ajunge până la de 1 milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou care să anunțe propria lor implicare în finanțare, asistența UE trebuie menționată oricum pe un panou special. Panourile trebuie să fie de o mărime corespunzătoare anvergurii operațiunii (ținând seama de mărimea co-finanțării din partea UE) și trebuie să fie pregătite conform instrucțiunilor prevăzute în manualul tehnic ce se poate obține de la Delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile vor fi mutate din loc nu mai devreme de șase luni după terminarea lucrărilor și înlocuite, în cazurile în care este posibil, de o plăcuță permanentă în conformitate cu specificațiile descrise în manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

Plăcuțe permanente ar trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de congrese, aeroporturi, stații etc.). În plus față de însemnul UE, asemenea plăcuțe trebuie să specifice partea finanțată de UE, alături de o mențiune a programului în cauză (Phare, ISPA sau SAPARD).

În cazul în care o autoritate națională, regională sau locală sau un alt beneficiar decide să ridice un panou, să plaseze o plăcuță permanentă, să afișeze un poster sau să ia orice altă măsură pentru a da informații despre proiecte cu un cost mai mic de 1 milion euro, participarea UE trebuie de asemenea să fie indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot lua, în orice situație, măsuri suplimentare, dacă le consideră a fi necesare. Ele vor consulta Delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel încât Delegația să poată participa în mod corespunzător în realizarea acestora..

Pentru a înlesni implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul Delegațiilor sale la fața locului, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate în formă electronică și acesta va fi disponibil la cerere.